

בקולנוע ל-10% מכלל האוכלוסיה. זהו הועקת שוטרי דביר, שעצרו את מבקש השכר באשמת "הפרת הסדר הטוב" של האוהדיסטאן.

חנוך עינים לכותל

זמן רב לפני שהרפואה החדשה החלה לוחמת במחלות באמצעים פסולים כמו זרר קות וחיסוי, קבע המנהג היהודי תרופה בדוקה יותר נגד מגיפות החולירע. המתכון: לקחת יתום ויתומה ולהשיאם כדת ב"ביתקברות, די במעשה טוב זה כדי למגר כל מגפה.

שום מגיפת חולירע לא פרצה השבוע ב"ירושלים. במקום השאת יתום ויתומה, עמד הציבור הדתי בפני בעיה היגיינית הפוכה: איך להפריד בין יתומים ליתומות.

להציע ולהיפגע. ככניסה לירושלים שוכן לתפארת בית-היתומים על שם יהושע לייב דיסקין, הגאון מבריסק ואיש אגודת ישראל, שהקים את המוסד לפני 80 שנה כדי להציל את יתומי ישראל מזרועות ה"מסיון. מעשה טוב זה מצא לו מחקה: לפני 50 שנה בא דויד ויינגרטן, הקים בירושלים "בית-יתומות.

השנים עברו, בית-היתומות היה צר מל"הכיל את הניכוחיו. ההנהלה החליטה לפ"תור את הבעיה. היא בחרה במגרש מתאים לכניסה לירושלים, הקימה עליו בנין נאה. השבוע עברו 300 היתומות בטכס חגיגי למשכנן החדש.

בשעת הטכס הרים אחד הרבנים את עי"ו, נהדר עד למעמקי נפשו. מלו, במרחק קצרה, הצטופפו חניכי בית-היתומים דיסקין ליד חלונותיהם. היתומות החזירו מבטים.

הגרות הצניעות. המצב היה חמור, אולם אין דבר העומד בפני חוכמתם של רבנים. חברי בית-הדין של אגודת-ישראל, שכונסו בחיפון והסתיחו את עצמם לביקור אישי במקום, ראו שאינם יכולות הבנות להיפגע מהצרות, מצאו מיד גם את ה"רופה הנאותה.

בסוף השבוע טיטרו מערבלי בטון בכ"יסה לירושלים. פועלים מיועזים הקימו קיריבטון עבה בגובה של שבעה מטרים בין היתומים והיתומות.

אילת

האזרח הראשון

דני קיי, אורח הכבוד הראשון של אילת, עזב את הארץ מרוצה מביקורו השני. בידו החזיק מגילת-קלף מקושטת, שהעידה על תקוותה של העיר הדרומית של ישראל כי יתקבל השאר, "תזכור בנאון את ביקורך ב"אילת". כאות הערכה מוחשי יותר, העניקה המועצה המקומית גם מגרש חניגם לשחקן הדגול על מנת שיקים עליו בית לגנוח בו עצמלו המספר בהוליווד.

היחידים שהתקשו להאמין למראה עיניהם בטכס החגיגי שנערך באותה הודמנות, היו חברי הנהלת המועצה המקומית. כי לילה לפני כן, החליטו נגד הענקת אורחות-הכבוד למגרש.

ישיבה בחצות. על ביקורו של דני קיי באילת הוחלט בחיפון רב. חנוך נגרי, ראש המועצה המקומית של אילת, היה אותה שעה בתל-אביב, כאשר נמסר לו על הבי"ור, נרמז גם כי כדאי להעניק לאורח ה"גול, המסוגל להרים את קרנה של ישראל, לכמה מיליוני דולאר, "איזה כבוד סמלי, יגברש או אורחות כבוד."

נגר טס מיד לעירו, ניסה לכנס את חברי המועצה לישיבה דחופה. משראה כי לא צלח לאסוף את המניין הדרוש, קרא לה"לעת המועצה המצומצמת יותר. הישיבה ערכה בחצות ליל, נסתיימה בהחלטת "לא!" בבוקר, לצלילי דני קיי הגיג, נחת מטוס אורח. אולם לפני שנגר יכול היה לרמוז י לא הכל היה או. קיי, נחסמה דרך ה"סיגה. התברר כי פקדי משרד ראש המ"א ולה ולשכת העתונות הממשלתית, שהביאו תם את מגילת-הקלף המוכנה, הספיקו כבר הודיע לדני קיי ולעתונים על הכבוד הג"ול שזכינו לו.

כך זכתה העיר אילת לאורח-הכבוד הרא"ון שלה, אחרי אלפים שנה בערך.

• שהתפרסם, בין השאר, כבעלה של טוניה במכניסי, דמות ירושלמית שהייתה ויבתו המושבעת של אליעזר (עברי דבר ב"ריתו) ב"יהודה. הוא השמיץ את טוניה כמ"מדי שבע שבועותיו הצבי, ראה את לחמתו בה כמסרתו השניה בחיים, אחרי מיכתו בתכנית-אוגנדה.

מעשי סבול (2)

מלחמת עיבים נגד רב אלוף

מי הם הכוחות המנסים לחבל בנסיון להקים את מפעל-האשלג על רגליו? מי אחראי למסע החתירה, השקרים והשמועות? מי מעוניין לחפות על האחראים האמיתיים לשערוריה הכלכלית הגדולה ביותר של ישראל? על כך עונה כתבה זו, השניה בסדרה על שערוריית סדום.

פטר. בזה שלל מעצמו את היכולת להר"יח מנסיון הזולת, נאלץ לרכוש את כל הנסיון מחדש לעצמו.

תפקידו הראשון היה פרוזאי ומדא. היה עליו להריך כל מכונה לחוד, לבדוק אם היא מסוגלת בכלל לעבוד, לתקן את הטעון ת"קון, לצרף חוליה לחוליה. בשעה שהקהל, שיכור מהבטחות-הכזב האגדיות של דוב יוסף, חיכה להישגים של ממש, נמשך תה"ליך שובר-לכבות זה של בדקבית, שלא נגמר עד היום. הוא עלה ועולה כל חודש מאות אלפי לירות של הפסד.

באמצע תהליך זה קרה מאורע פוליטי, שיתכן והציל את מפעלי ים-המלח מכליה. נערכו הבחירות, דוב יוסף נעלם ממת ה"ממשלה, מפ"ם הצטרפה לקואליציה. מפא"י מסרה את משרד-הפיתוח למרדכי בנטוב ה"מפ"מי, בהיותה בטוחה שכל עסקי הפיתוח הם ממילא עורבא פרח. ענינים בלתי-חשור בים שלעולם לא יהיו גורם כלכלי או פולי"טי רציני.

היה זה שיקול מוטעה. למרדכי בנטוב לא היה כל חשק להיות שר-של-ייצוג ללא תפקיד, שלט מפואר למשרד ריק מתוכן. הוא הביא עמו למשרדו החדש כמה מהכ"חות המרכזיים של הקיבוץ-הארצי, שהוא אחת הממלכות הכלכליות היעילות ביותר בארץ. המנהל הכללי החדש של משרד ה"פיתוח, מנחם באדי, איש משק מורע, החל מבלה ימים ארוכים בסדום. הסיסמה היתה: לנצח בכל מחיר.

בנטוב לא הכיר את מקלף מקרוב. אולם

תם. בלי ספק לא מצא חן בעיני נשותיהם של העובדים שעברו. אולם הוא נתקבל ב"התלהבות עליידי העובדים בסדום, שהרגישו בפעם הראשונה כי בראשם עומד אדם המ"כן להשקיע את חייו ממש במפעל זה, להת"קשר עמו לחיים ולמוות.

כעבור שבועות מעטים לא נמצא בסדום אדם שלא הכיר את "מר מקלף" אישית, לא הביע לו את דעותיו, תלונותיו ומשאלותיו פנים אל פנים. המנהל-הכללי ירד כל שבוע ליום-יומיים לכור-השרב של סדום, נמצא ב"עצמו ליד כל נקודת-הרופה, כפי שלמד ל"עשות כמגיד במלחמת-העצמאות. נוכחותו השקטה, מחזירת-האימון, נימלה הבטחה ב"רוחה: שעל אף הכשלונות הממאירים לא יינטש ים-המלח, וכי יעשה הכל כדי להניע סוף-סוף את הגלגלים החלודים.

גם מוצק למפקד

חיש מהר נתגלה שהיה צורך רב ב"חידוד זה. כי בזו אחר זו ירדו על סדום כל הפורענויות, שהיו תוצאת קלות הדעת חסרת-התקדים של דוב יוסף. בזו אחר זו התקלקלו המכונות החדשות, שהוק"מו בחפזון וללא תיכנון יסודי, כדי לעשות רושם על הציבור התמים ערב הבחירות.

גם מקלף עצמו אינו חופשי לגמרי מכל אחריות. מיד עם בואו פיטר כמה מן הכו"חות הטכניים המעולים, שרכשו להם נסיון קצר אך מעשי בסדום, נתן לאחרים להת"

מאז ביקורם של שלושת המלאכים ב"סדום, לא משך שום אורח תשומת-לב כה כללית במקום זה כמו הצעיר השקט, חסר גינוני היוםמרה, שהופיע בסדום באפריל השנה שעברה. לגבי אנשי-סדום החדשים היה בואו כמקלחת צוננת ביום שרב.

מגונו של רב-אלוף מרדכי מקלף, ה"רמטכ"ל לשעבר של צה"ל, לתפקיד המנהל הכללי של חברת ים המלח בע"מ רומם שוב את הרוחות המדוכאות. הוא הוכיח כי המ"דינה מתייחסת בכל זאת ברצינות למפעל מוכה-הגורל.

יתכן מאד שמקלף עצמו לא ידע עדיין באותו רגע שהוא מכניס את ראשו הבריא למיטה חולה, ובודאי לא ידע עד כמה חר"לה אותה מיטה. העובדות הובהרו לו חיש מהר.

המפעל כמעט ולא עבד כלל. המוראל של האנשים היה שקוע עמוק באדמת סדום, ש"היא הנמוכה ביותר בעולם. איש לא ידע אם המכונות החדשות, שעלו הון תועפות, היו מסוגלות בכלל לעבוד.

אמיתו של דבר, לא היתה חברת ים ה"מלח קיימת כלל, שנתיים אחרי שהוקמה רשמית. המשרד הראשי בירושלים היה קלי"פה ריקה. שרה-הפיתוח דוב יוסף, ניהל את כל הענינים בעצמו, התקשר עם העובדים בסדום במישרין, כאילו לא היתה ההנהלה קיימת כלל. לא היה קיים תקציב אמיתי. לא היתה קיימת כמעט ביקורת-פנקסים. אם ל"השתמש בפסוק מספר בראשית: ארץ סדום היתה תהו ובהו וחושוך על פני המפעל, ושום רוח — אלוהית או אנושית — ריחפה על פני המים המלוחים של ים-המוות.

זה היה היצוע שהוצע למנהל הכללי ה"חדש. אדם רגיל היה, מן הסתם, אורז את חפציו ומתפטר עוד בשבוע הראשון. מרדכי ("מוטקה") מקלף (36) איננו אדם רגיל.

המטח הקרבי עובר

אין זה מקרה שמרדכי מקלף הוא ה"חיד מבין האישים הצעירים של דור תש"ח, שלא שחה בים של פרסומת ושלא שימש לפולחן-אישיות. על אף תפקידיו ה"רמים כנציג ישראל במשאומות לשביתת הנשק עם סוריה והלבנון, כסגן הרמטכ"ל, יודע הציבור אך מעט על אישיותו.

בדור של שחיצים ואמנייה-הפירסום-העצמי, מייצג מקלף, יליד ירושלים, את הטיפוס ה"הפוך של צבר: שקט, רציני, מכוונס בתוך עצמו, חסר העמדת-פנים ושונא ג'סטות. הוא הטיפוס המושלם של קצין-המטה, ה"אוהב לפעול פעולה שקטה ועניינית, רחוק מקנוניות מפלגתיות.

יתכן וגרם לכך רקעו המשפחתי הטראגי. מרדכי היה בן 9 ביום הנורא של מוצא, כאשר נקטלו אביו, אמו, אחיו ושתי אחיו תיו על-ידי טורעים ערביים ב"1929, שעה שמוטקה עצמו מצא מקלט בביתה הקרוב של משפחת ברזיה. אדם שחחייה איומה כ"זאת עוברת עליו בילדותו, שוב אינו יכול להתלהב מלחמות, וטבעי שיתחסס לחיים ברצינות רבה יותר מאשר אנשים שנעור"י הם עברו בנסיבות המאוסות והעליונות של הצבר הרגיל בתל-אביב או בעמק-ירדן-עאל.

כשקיבל לידי את ענייני חברת האשלג, היה צעדו החשוב הראשון מהפכני ואופייני לאישיותו: הוא העביר את משרדי ההנהלה מירושלים הקרירה והנוחה לבאר-שבע ה"ר חסה. צעד זה שם קץ להתערבותו הישירה של השר בנייני התברה. הוא עזר את מורת-רוחם של פקדי שאר חברות הפיתוח, שראו בו תקדים מסוכן לגבי עתידם ונוחיה

קו החזית של מיבצע האשלג עובר בבריכות-הקארנאלים הענקיות. כמהלך על חבל, מטפס אחד מעובדי הדוברות על קו-הצינור השט על פני מי האשלג הלבנים כצבע מישקע הקארנאלים בתחתיתם. בצינור נשאבת תמיסת-הקארנאלים מן הדבורה אל המפעל. שם היא עוברת בתהליך הזיקוק. הליכה זו מסוכנת, עלולה להסתיים בנפילה למעמקי הבריכה.